

Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület

2836 Baj, Dózsa György u. 8

Email: szazvolgy@gmail.com

Honlap: www.szazvolgy.hu

KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉS

SZÖVEGES KIEGÉSZÍTÉS

2017. évről

I. Alapítás

A Száz Völgy Természetvédelmi Egyesületet 2008-ban alapította 21 magánszemély.

Rövidített elnevezése: SZVTE

Székhelye: 2836 Baj, Dózsa György u. 8

Bírósági végzés száma: Pk.60.015/2008/14

Bírósági végzés időpontja: 2008.11.04.

Nyilvántartási szám: 1698

Adószám: 18617601-1-11

Közhasznúsági fokozat: közhasznú

A bíróság a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV tv. (Ectv.) szerint is megerősítette az egyesület közhasznú besorolását a 2014.06.20-án jogerőre emelkedett Pk.60.015/2008/28. számú végzésével.

II. Tagság alakulása

Tagság alakulása

Az egyesület 76 fő tagdíjat fizető tagot számlál. A tagság formája szerint: Családi 53 fő, Egyéni 12 fő, Diák 7 fő, Nyugdíjas 2 fő, Tiszteletbeli tag pedig ugyancsak 2 fő.

III. Szervezet

Az egyesület legfőbb szerve a közgyűlés.

Ügyintéző-képviselői szerve az elnökség, amely 5 főből áll. Felügyelő szerve a felügyelő bizottság, amely 3 főből áll.

Az egyesület alkalmazottakat nem foglalkoztat. Az egyesület munkáját számos önkéntes segíti. Tártyévben 62 fő regisztrált (a közérdekű, önkéntes tevékenységet szabályozó törvénynek megfelelő) önkéntes dolgozott a meghirdetett programjainkon, de ezen kívül még több lelkes ember segítette a munkánkat a tagokon kívül.

IV. Programok

Az SZVTE 2017-ben az alábbi tevékenységeket végezte:

1. Békamentés

A korábbi évekhez hasonlóan 3 helyszínen kerültek felállításra a terelőhálók március 4.-én, a terelők bontása pedig április 10.-én történt meg. Ebben a bő 1 hónapos időszakban a békák legnagyobb tömegben március 17 és 31.-e közötti bő jelentek meg a terelőknél, és a **3 helyszínen** összesen **5819 állatot** szállítottunk át a petező helyekre a forgalmas út másik oldalára. Ebben az időszakban számos oktatási intézményből fogadtunk érdeklődőket, csoportokat, összesen közel **1077 fő** részére mutattuk be a kételtűek védelmébe tett munkánkat ill. beszéltünk ezen állatok életmódjáról, szokásairól.

Mentett kételtű-fajok száma az egyes helyszíneken:

	Barna varangy	Zöld varangy	Zöld levelibéka	Erdei béka	Barna ásóbéka	Vöröshasú unka	Pettyes götte	Összesen
Tata, Remeteség	911	0	0	37	2	2	9	96
Tardos, Malom-völgy	4292	3	0	9	0	0	1	430
Tarján, Szúnyog-tó	57	0	0	6	89	358	43	55
Összesen:	5260	3	0	52	59	360	53	581

2. Gólyavédelem

Tevékenységünk három fő csoportba sorolható:

- védelmi beavatkozás az elektromos vezetékekre épült fészkeknél (a gólyafészkek tartószerkezetre helyezése)
- nyilvános gólyagyűrűzés (GRS), az MME és DINPI-vel együttműködésben
- megyei állományfelmérés

Gólyafészkek tartószerkezetre helyezése

Az E.ON-nal történt egyeztetéseknek köszönhetően több fészkeknél is voltak a helyi gólyavédelem szempontjából fontos munkálatok az év során. A tél során Mocsán egy gólyafészkek megdőlt és instabillá vált. Ezt a fészket 2017 február végén helyeztük vissza biztonságosan a kicserélt villanyoszlopra tartókosárral együtt. Ebben az évben 2 településen is próbálkoztak fészkeképítéssel fiatal gólyapárok. A bábolnai pár csak fészkekkezdeményt épített, aztán a pár egyik tagja áramütésben elpusztult. Az ácsi új pár viszont pár hét alatt megépített egy teljesen új fészket, amit ősszel, október végén tartókosárra helyeztünk.

A kosaras gépkocsit az E.ON biztosította, a fészkek tartóra helyezésében közreműködtek önkénteseink. A munkálatok 2 napra oszlottak el, 3 önkéntesünk vett részt benne.

Nem kevés szervezés, egyeztetés előzte meg a munkálatokat, hiszen az áramszolgáltatónak 30 nappal ezt megelőzően meg kellett hirdetnie az áramszünetet.

Nyilvános gólyagyűrűzés (GRS) – 2017.06.17.

2009 óta már hagyományt teremtettünk ezen rendezvényünkkel, amelyen a legtöbb érdeklődőt köszönhetjük. Faluról falura járva, előre meghirdetett időpontban gyűrűzzük a gólyafiókákat, rövid helyszíni ismertetővel és fióka-névadással.

A tények:

- 320 látogató, + egy helyi TV stáb, és 3 regionális újság,
- 24 gyűrűzött fióka, 3 fészekben túl kicsik voltak a fiókák, vagy tojások voltak.
- 11 helyszín,
- 4 db 2 fiókás (Bakonyszombathely, Nagyigmánd, Tárkány, Kocs),
- 2 db 3 fiókás (Bokod, Naszály),
- 3 db 4 fiókás (Császár, Grébicpuszta, Szöny).
- 8 önkéntes

Grébicpusztán az egyik fióka lábán idén is volt egy csomónyi bálamadzag, a lábán felületi sérülések voltak. A madarat kiszabadítottuk a madzagból, így sikeresen felnevelődött.

Megyei fehér gólya állományfelmérés

Július végén jártuk végig a megyei gólyafészkeket, hogy képet kapjunk a költségek eredményességéről.

Összesen 21 fészekben költöttek madaraink, ebből 49 fióka repült ki. Az eredmények:

- 1 fióka repült ki 1 fészkekből,
- 2 fióka repült ki 6 fészkekből,
- 3 fióka repült ki 8 fészkekből,

- 4 fióka repült ki 3 fészekből,

Az eredményes költsékek számára vetített fiókaátlag: 2,72 fióka/fészek, ami megyénkben egy kicsivel a 10 éves átlag alatti eredménynek számít. Viszont a 18 pár sikeres költés már a tíz évvel ezelőtti időkre emlékeztető. Sajnos a 21 lakott fészek az alacsony számnak mondható. Az adatsoraink szerint lassan ugyan, de még mindig szignifikánsan csökken a megyei állomány. Komárom-Esztergom megye a fehér gólya szempontjából a legritkábban lakott területek közé számít, ezért is fontos a kevés, de stabil párok biztonságos fészkelésének elősegítése.

3. Tatai Vadlúd Sokadalom, 2017. November 24.

November utolsó szombatján immáron 17. alkalommal vártuk az érdeklődőket a tatai Öreg-tó partján, ahol a Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Komárom-Esztergom Megyei Helyi Csoportja és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság által közösen megrendezésre kerülő Tatai Vadlúd Sokadalom 12.000 érdeklődőt látott vendégül.

A rendezvény nagyközönségi napját megelőzően, már pénteken este megkezdődtek az előadások az Öreg-tó Club Hotelben. Izrael és Új-Zéland madárvilágát bemutató előadásokra a késői órák ellenére is sokan voltak kíváncsiak.

Szombaton kora reggel mintegy 18.000 vizen pihenő vadlúd látványa fogadta a korán kelő vendégeket. A madársokadalomban hat lúdfaj képviseltette magát: legnagyobb számban a nagy lilik, és a nyári lúd, míg a hajdanán tízezres nagyságrendben vonuló és telelő vetési lúdból mára csak néhány tucat hírmondó maradt. A gyakoribb fajok mellett egy örvös lúd, valamint kettő példány világviszonylatban veszélyeztetett kis liliket és három példány vörösnyakú ludat is láthattak az érdeklődők.

A vadludak kihúzását követően az ünnepélyes megnyitóval hivatalosan is kezdetét vette a rendezvény. Michl József polgármester és Bencsik János országgyűlési képviselő egyaránt kiemelte az immár nagy hagyományokra visszatekintő fesztivál egyediségét és turisztikai illetve természetvédelmi jelentőségét. Fűri András, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság igazgatója kiemelte, hogy a rendezvény immár külföldi díszvendégeket is fogad és ő is köszöntötte az erdélyi vendégeket. Dudás Györgyöt, a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság igazgatóhelyettesét és Hegyi Barnát, az erdélyi Békás-szoros–Nagyhagymás Nemzeti Park igazgatóját egyaránt büszkeséggel töltötte el, hogy jelen lehetnek a nagyhírű rendezvényen.

A kellemesen enyhe, napos időben nemcsak a madarak látványa, de a Vadlúd Sokadalom egész nap zajló programjai is nagy tömegeket vonzottak.

A tóparton számos érdekes program, izgalmas előadás, látványos bemutató, valamint több megyei és országos zöld szervezet bemutatkozó standja várta a kilátogatókat. A rendezvény idei díszvendége a 40 éves Bükki Nemzeti Park Igazgatóság, az erdélyi Békás-szoros–Nagyhagymás Nemzeti Park és a 20 éves, főszervező Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság volt. A nemzeti parkok bemutatkozása mellett számos, az igazgatóságok által működtetett természetvédelmi programról, valamint nagyközönségi akciókról és programajánlatokról is tájékozódhattak az érdeklődők.

Idén újabb programokkal bővült a játszóház. Ide vártuk a családokat, gyerekeket. A különböző természetvédelmi foglalkozások, játékok, madáretető és madárkalács készítés mellett Kalap Jakab és Levente Péter interaktív zenés műsorát hallgathatták és kapcsolódhattak be a gyerekek.

Az nagyközönség számára meghirdetett előadások és filmvetítések közül a legizgalmasabbak egyike során megtudhattuk, hogy miért ne etessük a vízimadarakat, továbbá erdélyi barátaink segítségével betekintést nyerhettünk a vadregényes Gyilkos-tó és környékének vadvilágába.

A madármegfigyelő torony környezetében lebonyolításra került programok keretében a folyamatosan zajló távcsöves megfigyelés, élőállatos bemutatók és természetvédelmi tanácsadás mellett idén is a madárgyűrűzés volt az egyik legnépszerűbb programunk. A reggel 7 órától 15:30-ig tartó gyűrűzés során 186 madarat gyűrűztünk. A háromféle cinegefaj mellett gyűrűztünk meggyvágókat, őszapókat is. A kézben tartott madarakat az érdeklődők lefotózhatták, a kisebbek megsimogathatták, így nagyszerű élményt jelentettek az érdeklődőknek. A gyűrűzésről, a madarak vonulásáról, vagy éppen az adott madárfajról szóló tájékoztatók pedig az ismeretterjesztést szolgálták. Először tisztelte meg rendezvényünket Krekács Zoltán lovas solymász, hagyományörző. Jelenléte, korhű ruházata, az ember, ló és sólyom kapcsolata varázslatos élményekkel gazdagította a jelenlévőket.

Napközben megtudtuk, hogy Tatát és rendezvényünket tenyerén hordozta a Teremtő. Az Észak-Dunántúlon szinte sehol máshol nem volt derült idő, csak Tata és az Öreg-tó felett. A táj mindenhol ködbe burkolódzott. A dél körül feltámadó erős, viharos szél sem segítette a madarak napközbeni mozgását. Jellemzően viharos szélben a vadludak nem jönnek vissza a tóra napközben. Ez most is így történt. Ámbár a rendezvényhelyszínen szélárnyékban volt, így a látogatók mit sem éreztek a cudar időjárásból.

Mindezek ellenére látnivaló így is akadt. Egy rétisas és egy vándorsólyom hosszasan tartózkodott a tómederben a sok ezernyi vízimadár, réce és sirály, valamint szürke gémekek és kárókatonák mellett. Egész nap volt látnivaló. Ezt nagyban segítette az a sétány mentén elhelyezett több tucatnyi teleszkóp, amikbe önkénteseink segítségével bárki betekinthezett. A rendezvény előtt kihelyezett és beüzemelt online, 24 órás webkamera, amely a www.vadludsokadalom.hu oldalon elérhető február közepéig, képét 12 m²-es LED falra vetítettük ki. Ezen a felületen helyeztük el a rendezvény főbb információit is.

Idén, rendezvényünk előtt a közösségi médiában meghirdetett Vadlúd személyiségi teszttel szólítottuk meg a játékos szellemiségű érdeklődőket. Több, mint 600 teszt közül a helyszínen sorsoltuk ki a nyertest, aki Vadlúd Sokadalom ajándékcsomagot vehetett át!

16 órakor emelkedett hangulatú pillanat érkezett a rendezvényközpontba. Ünnepélyes díjátadó keretén belül egy újabb Nemzeti Parki Termék védjegy oklevél és első alkalommal az Envirotrade Kft. részére, a Főtámogatói Díj átadására került sor. Ezen helyen is köszönjük támogatóink segítségét, önzetlenségét! A jövőben is számítunk segítségükre!

A behúzás idejére beborult az égbolt és a viharos szél is elvitte a madarak hangját, így a 17 rendezvény közül talán az egyik legkevésbé látványos behúzást élhettük meg. A madarak jelentős része csak a teljes sötét beállta után érkezett vissza a tóra. A visszaérkező vadludakat Csernák János színművész verssel köszöntötte. A rendezvény másnapján, a vasárnap reggeli számolás szerint mintegy 12.500 lúd éjszakázott a tavon.

A behúzást követően, a borult ég ellenére előadás formájában, kivetített képekkel várták a csillagászok érdeklődőket. A program évről, évre egyre több érdeklődőt vonz.

A nap azonban ekkor még nem ért véget. Este nyolc órától az Öreg-tó Club Hotelben folytatódott a rendezvény. Grúzia és Örményország madárvilágába nyerhettünk betekintést.

Első alkalommal került sor 27 órás madármegfigyelő versenyre, amelynek eredményhirdetésére vasárnap 10:30-kor került sor.

A madármegfigyelő versenyt a tavalyelőtt életbe lépő szabályzattal rendeztük meg. A versenyen az egyes fajok megfigyelése a faj ritkasága szerint 1, 2 vagy 3 pontot jelentett az adott csapatnak, és a csapatokat a gyűjtött pontok összege alapján rangsoroltuk. Ezzel a módosítással nagyobb hangsúlyt igyekeztünk fektetni a ritkább, illetve nagyobb természetvédelmi jelentőségű fajokra. Azonban idén néhány pontban módosítottuk a szabályzatot. Azaz kibővítettük a verseny területét a Ferencmajori-halastavak és a Duna Almásfüzitő és Süttő közötti szakaszával. Ennek megfelelően az autó használata is megengedetté vált.

A versenyen 8 csapat indult el, mindannyian a felnőtt kategóriában. A versenyzők is örülhettek a szép enyhe őszi időjárásnak, a napos időben igazán jól lehetett madarászni. A csapatok összesen 103 fajt észleltek, melyek közt olyan érdekességek tűntek fel, mint a kis lilik, örvös lúd, vörösnyakú lúd, örvös bukó, batla, ezüstsirály és a vándorsólyom.

A versenyt a „DTME” nevű csapat nyerte 95 ponttal (84 észlelt faj); tagjai: Bozó László és Bozóné Borbáth Erna.

Második helyezett lett a „Ma-Ka-Dáma” nevű csapat 93 ponttal (81 faj); tagjai: Fodor András, Vass Tamás, Daniel Bastaja és Fábiánné Zsuzsa.

Harmadik helyezést ért el a „Tóparton, Tópartokon” csapat 83 ponttal (73 faj); tagjai: Antalné Forintos Niki, Gránicz Laura, Antal Bálint és Váradi András.

A felajánlóknak köszönhetően a 300 ezer forint összdíjazású verseny eredményhirdetésén mindhárom csapat igen értékes angol és magyar nyelvű szakkönyveket és ajándéktárgyakat vehetett át jutalomképpen. Melyeket a Földművelésügyi Minisztérium, a Herman Ottó Intézet, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, a Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, az Ecotours Wildlife Holidays, a Szöllősi Pincészet, a Czetis Pálinka Ház, Büki József, Gerard Gorman, Müller Nándor, Kovács András, Papp Gábor és Turny Zoltán ajánlottak fel.

A madarászverseny természetvédelmi szempontból legjelentősebb madárfaja, a kis lilik megtalálásáért járó díjat (Zsoldos Márton kendermagos récét ábrázoló festményét) Bozó László kapta. A Sokadalom legritkább faja, az örvös bukó megfigyeléséért Daniel Bastaja vehette át Kókay Szabolcs sárgafejű királykát ábrázoló festményét.

A regisztrált fajok alapján kialakult végső sorrend a következők szerint alakult:

Csapat neve, szerzett pontszám / összes észlelt faj

1. DTME, 95/84
2. Ma-Ka-Dáma, 93/81
3. Tóparton, tópartokon, 83/73
4. A gyűrűzők, 77/66
5. Felültöltős fosógép, 70/62
6. Ketten, 61/54
7. Kecskeméti amatőrök, 51/47
8. Csali, 40/38

Idén is több csatornán keresztül zajlott a rendezvény kommunikációja. A teljesség igénye nélkül az alábbi médiákban jelentünk meg rendszeresen, akár több alkalommal is:

TV-ék

ATV Híradó, ATV Hazahúzó, MTVA Kékbolygó, MTVA Ősz2017, MTVA Családbarát műsor, MTVA Híradó, RTL Klub Híradó, Tatai TV, Echo TV Kibeszélő

Rádiók

Info Rádió, Szent István Rádió, Katolikus Rádió, Érd FM, Jazzy Rádió, Lánchíd Rádió, Klub Rádió, Hit Rádió, Európa Rádió, Forrás Rádió, Érd FM, Dunakanyar Rádió, Európa Rádió, Kossuth Rádió, Helikon Rádió

On-line felület

blikk.hu, Turista magazin, tata.hu, hvg.hu, iszolnok.hu, videk.ma, lokal.hu, atv.hu, gyorplusz.hu, hirado.hu, webradio.hu, feeds.kaposvariujsg.hu, sokszinuvidek.24.hu, orientpress.hu, orientpress.hu, feeds.pecsiujsg.hu, hu.euronews.com, bumm.sk, beol.hu, szoljon.hu, heol.hu, baon.hu, teol.hu, bama.hu, sonline.hu, kemma.hu, feol.hu, duol.hu, zaol.hu, vaol.hu, veol.hu, vilagvege2012.hu, greenfo.hu, magyaridok.hu

Újságok

24Óra újság, Kisalföld Újság, Blikk

Folyamatosan népszerűsítettük rendezvényünket a közösségi oldalakon is. Híreinket partnereink átvették és megosztották. A rendezvény ideje alatt a fesztivál élőben nem volt nyomon követhető, de az Őreg-tavi madármozgalom a webkamerán keresztül élvezhető volt. Az online közvetítés a Sokadalom honlapjáról volt elérhető. Az első adatok alapján már több, mint 50 ezren követték élőben a tatai vadludak napi mozgalmát.

A két nap alatt 42 regisztrált önkéntesünk dolgozott a helyszínen. A rendezvény közösségformáló erejét jelzi, hogy idén is csatlakoztak új önkéntesek az egyesületünkhöz, de nőtt az egyesületünkönél jelentkező iskolai közösségi szolgálatosok száma is. Együttműködő partnereinkkel, segítőinkkel együtt összesen 159 fő vett részt a rendezvény lebonyolításában.

Az idei Tatai Vadlúd Sokadalom az egyik leglátványosabb fesztivál volt a vadlúd sokadalmak sorában, ami a változatos programokkal, ismeretterjesztéssel, ugyanakkor egy fesztivál hangulatával járult hozzá a helyi, valamint a hazai természeti és kulturális értékek megismertetéséhez, a térség jó hírének erősítéséhez.

A rendezvény létrehozásában 2017-ben segítségünkre voltak

Fő támogatók

Tata Város Önkormányzata
Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság
Bábolna Nemzeti Ménesbirtok
Envirotrade Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
Güntner-Tata Kft.
Knorr-Bremse Kft.
MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt.
Nemzeti Kulturális Alap

Támogatók

BASF Hungaria Kft.
Büki József Bt.
Czetis Ház
Dot-Ing 2001 Kft.
Ecotours Wildlife Holidays
FarkasTransz Kft, Tokod
Gaidosch Tamás, Budapest
Gerard Gorman – www.probirder.com
Geo-Natura Bt.
Intellaccount Kft.

Klastrom-dűlő Kft.
Láng Tamás
Know-How Audit Kft.
Nagy Lajos – Nagyigmándi Húsbolt
raptorimages.hu
Solum Zrt.
Sziget-Com Kft.
Szöllősi Pincészet, Neszmély
Vasas István, Tatabánya
Vincotech Hungária Kft.

Partnerek

A & Z 1.1 térképműhely
Baji Szent István Német Nemzetiségi Általános Iskola
Békás-szoros–Nagyhagymás Nemzeti Park
Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
Derik Hungária Kft.
E.ON Hungária Zrt.
Fehértavi Darvadozás
GALAX Kft.
Gridnetwork Kft.
Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.
Dr. Illés Mária, ügyvéd
Keve András madártani és természetvédelmi szakkönyvtár
Kókay Szabolcs
Landvirt Kft.
Magyar Turizmus Zrt.
Magyar Zoltán Művelődési Központ, Tata
MCE Amatőrcsillagászati Klub, Tatabánya
Média-Press '91 Kft.
Mikrolin Press Nyomda Kft.
Nagy Gyula, Balmazújváros
Nádland
Oroszlányi Környezetgazdálkodási Nonprofit Zrt.
Öko-Design Kft.
Öreg-tavi Nagy Halászfesztivál
Öreg-tó Club Hotel
Standpont Bt.
Swarovski Magyarország
Tatai Kistérségi Többcélú Társulás
Tata és Környéke Turisztikai Egyesület
Tatai Patara
Tatai Városgazda Nonprofit Kft.
Tatai Városkapu Nonprofit Zrt.
Természetes Életmód Alapítvány
TIT Posztoczky Károly Csillagvizsgáló és Múzeum, Tata
ZO-FI Rendezvényszervező Kft.
Zöld Sziget Kör Természetvizsgáló Közhasznú Egyesület
Zsoldos Márton

Rendezvény médiatámogatója

birding.hu
Birdphotography.hu
Filmdzsungel Stúdió

Oktatási intézmény

Bláthy Ottó Szakközépiskola
Eötvös József Gimnázium és Kollégium, Tata

4. XXVII. Hopp Ferenc Madarásztábor

Szervező

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság
Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület (SZVTE)
Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Komárom-Esztergom megyei Csoport

Táborvezető

Csonka Péter, tájegységvezető, DINPI GTE, SZVTE

Gyűűzés vezető

Bátly Gellért, örkerület-vezető, DINPI GTE, SZVTE

Pénzes László, SZVTE

Gyűűzők

Bátly Gellért, Bátly Kolos, Győrig Előd, Krug Tibor, Lengyel Attila, Pénzes László, Csihar László, Staudinger István.

Részteveők

Táborlakóként **118 fő** vett részt a munkában. A „vendég éjszakák” száma elérte az 1400-at. Közülük négyen a teljes időszakot kint töltötték. Táborunkat 172 fő látogatta meg ezen a nyáron, így a táborlakókkal együtt összesen **290 fő** fordult meg a Vártán. Kijelenthető, hogy a 2017-es Hopp Ferenc Madarásztábor volt a látogatottsági adatokat nézve a legsikeresebb az elmúlt 27 évben.

A táborról

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Komárom-Esztergom megyei Csoportja, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság és a Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület közös szervezésében huszonhetedik alkalommal rendezte meg a Hopp Ferenc Madarásztábor a naszályi Ferencmajori-halastavak területén.

A madárvonulás kutatás, gyakorlati madár- és természetvédelmi munka mellett a főleg megyei fiatalok szemléletformálása, természetvédő utánpótlás kinevelése, és közösség építése a tábor fő célja, mely munkában összesen 210 fő kapcsolódott be.

Huszonhetedik Hopp Ferenc Madarásztáborunkat ismét a naszályi Ferencmajori Madárvártára szerveztük és tartottuk meg 2017. július 22. – augusztus 27. között.

A korábbi évekhez hasonlóan már egy jól kiépített infrastruktúra segítette a napi munkát. Az elmúlt években kialakított és fenntartott hálóállások alapoztunk, csupán a „visszatérőnek” nevezett hálóállást bővítettük 1 hálóval 4 hálósra. A hálópark összesen 21 db 12 méteres hálóból, valamint a 2 db speciális (9, illetve 12 méter magas) hálóból állt. Üzemelt még a 11-es tó medrében 3 db varsa és alkalmanként 2 db limicola háló.

Az idei tábori időszak madármennyisége, több mint 3 ezer madár egyeddel elmaradt a tavalyi eredménytől, mégis egy átlagon felüli fogást produkált a nevezett intervallum. 69 madárfaj

5717 példányára került gyűrű, ami azt jelenti, hogy a tábor 5 hetes időintervalluma alatt a napi átlag fogás 158 példány volt. A poszáta fajok (Sylvia sp.) mellett hasonló súllyal képviseltették magukat a nádiposzáta fajok (Acrocephalus sp.) is. Országos szinten is kiemelkedő mennyiségeket jelöltünk kerti poszátából, énekes nádiposzátából, nagy fülemüléből, sisegő füzikéből. Korábbi évekhez képest jelentős mennyiségben gyűrűztünk örvös légykapót, függőcinegét, seregélyt, töviszúró gébicset. Idén is sikerült nagyobb példányszámú fecskét jelölni az éjszakázásra beszálló csapatokból. Idén a táborra nézve új madárfajt nem fogtunk. Viszont néhány ritkábbal találkozhattunk a gyűrűzőasztalnál, mint a 3 példány hamvas küllő, aminek eddig összesen csak 1 pld. gyűrűzése volt korábban, valamint 1 pld. vadgerle, 2 pld. kakukk és 1 pld. meggyvágó. Augusztus 25-én sikerült a legtöbb, 431 madarat meggyűrűzni a 2017-es évben, ami kiemelkedő volt a tábor életében, és további 2 napon haladta meg a gyűrűzött madarak száma a 300-at. Leeresztett tómeder a parti madarak fő vonulási időszakában nem volt, így ezek a madarak szinte teljesen lemaradtak idén a palettáról.

6 külföldi gyűrűs madarat fogtunk vissza. Szlovákiában (2 példány nádirigó és 1 példány cserregő nádiposzáta), Csehországban (foltos nádiposzáta és mezei poszáta), Szlovéniában (foltos nádiposzáta) jelölték őket.

Időjárási havária az 5 hét alatt nem lépett fel. 3 napon volt jelentősebb vihar, heves zivatarral. Az egyik éjszaka 3 sátor ázott be. Az étkeztetést Naszály falu közértjeiből, illetve vendégfogadójából oldottuk meg. 2 alkalommal tartottunk ünneplést tortázással egybekötve. Táborunk alatt egy alkalommal és nagy sikerrel csillagos égbolt programra is sor került. A fürdést lajtból, a Fényes-patakban, illetve a község sporttelepén oldottuk meg.

A gyűrűzés szeptemberben és októberben folytatódik, terveink szerint november elején fejeződik be.

Gyűrűzött madarak száma:

Törpegém	3
Bütykös hattyú	3
Tőkés réce	1
Karvaly	4
Guvat	1
Sárszalonka	1
Vadgerle	1
Kakukk	2
Jégmadár	13
Gyurgyalag	1
Hamvas küllő	3
Nagy fakopáncs	18
Balkáni fakopáncs	2
Kis fakopáncs	1
Nyaktekercs	6
Partifecske	24
Füsti fecske	625
Molnárfecske	1
Erdei pityer	2
Barázdabillegető	1
Vörösbegy	10
Fülemüle	106
Nagy fülemüle	14

Kékbegy	2
Házi rozsdafarkú	4
Rozsdás csuk	2
Cigánycsuk	1
Énekes rigó	11
Feketerigó	10
Kerti poszáta	260
Karvalyposzáta	4
Barátposzáta	1318
Kis poszáta	28
Mezei poszáta	72
Foltos nádiposzáta	1198
Fülemülesitke	5
Réti tücsökmadár	6
Berki tücsökmadár	8
Nádi tücsökmadár	76
Cserregő nádiposzáta	783
Énekes nádiposzáta	226
Nádirigó	179
Kerti geze	25
Fitiszfüzike	12
Sisegő füzike	93
Csilpcsalpfüzike	4
Szürke légykapó	12
Kormos légykapó	40
Örvös légykapó	20
Szécinege	56
Kék cinege	42
Barátcinege	5
Ószapó	15
Barkóscinege	6
Függőcinege	26
Csuszka	3
Hegyi fakusz	1
Tövisszúró gébics	42
Szarka	6
Szajkó	1
Seregély	90
Sárgarigó	10
Házi veréb	20
Mezei veréb	94
Kenderike	1
Tengelic	1
Zöldike	25
Meggyvágó	1
Nádi sármány	30
Összesen	5717

5. Egyéb programok a Ferencmajori Madárvártán:

- Tavaszi gyűrűzés (április 20.-május 20.), látogatottság: 537 fő
- Madarak és Fák Napja, látogatottság (május, 2 nap): 308 fő
- Fülemlék éjszakája (május, 1 nap), látogatottság: 71 fő
- Őszi gyűrűzés (augusztus 28.-november 16.), látogatottság: 486 fő

6. Európai Madármegfigyelő Napok – 2017. október 7.

Ezt a programot a madártani szervezetek világszövetsége, a BirdLife International indította útjára 1992-ben, azóta minden évben több tucat ország több 10 ezer madár- és természetkedvelője vesz részt rajta. Magyarországon is már több mint 2 évtizede várják a madarászok október első hétvégéjén a természetbe a hasonló érdeklődésű természetkedvelőket. E nap alkalmával megyei programunkat az MME Komárom-Esztergom megyei Csoportjával és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósággal közösen szervezzük.

Tematikus programmal látjuk vendégül az érdeklődőket a naszályi Ferencmajori-halastavakon és a Ferencmajori Madárvártán. A folyamatos madárgyűrűzés, terepmadarászat és standolás köti le a látogatókat. Idei évben nagyon sok madarat sikerült fognunk ezen a jeles napon, így az érdeklődők több énekesmadárfajt is megfigyelhettek testközelből.

A nap folyamán **41 fő** látogatónk volt. A programról beszámolt több helyi média oldal és a közösségi oldalakon is megjelent

7. Sérült állatok mentése

A Bajon működő mentőállomásra 2017-ben 42 faj 436 egyede került. Ebből 335 állat került szabadon engedésre (a sérülésük kisebb mértékű volt), 101 elpusztult a sérülés súlyosságából kifolyólag (természetes pusztulás, altatás)

Köszönjük munkájukat a felmérési és védelmi munkákban résztvevő tagtársainknak:
Bátki Gellért, Csonka Péter, Krúg Tibor.

8. Gyurgyalag és partifecske védelem

Komárom-Esztergom megyében a tavalyi esztendőben összesen 58 fészkelő telepet mértünk fel a megyében. Gyurgyalagból 319 párt számláltunk partifecskéből összesen 1945 párt! Ha azokat a költőtelepeket nézzük, ahol előző évben is végeztünk felmérést, akkor megállapítható, hogy gyurgyalagnál 1%-os csökkenést mértünk, partifecskénél pedig 175%-os emelkedést mértünk. Fecskénél a nagymértékű emelkedés elsősorban a mocsai Váli bányában történő nagy földmunkáknak köszönhető, aminek következtében a madarak friss falakat vehettek birtokba költőhelyül. A H.CS. és a DINPIG közreműködése révén a madarak zavartalanul költöttek le és nevelhették fel fiókáikat.

A madarak megérkezése előtt, ahol szükséges és lehetőségünk engedi, megfrissítjük a lösz- és homok falak rézsűit, leszakadásait. Tavalyi évben ilyen munkára nem került sor, de időközben az MME központból partfalvédelmi munkálatokra 50e Ft-ot sikerült lehívni, aminek segítségével idén áprilisban a Komárom melletti Bélapusztai falat tudjuk gépi erővel fészkelésre alkalmassá tenni. Sajnos itt a falak erodáltak, benövényesedtek a 3 évvel ezelőtti védelmi tevékenység óta, így 2017-ben már nem tudtak partifecskék költeni a falakban.

Védelmi beavatkozásra Kömlődön a felhagyott homokbányában volt szükség, itt tábla is kihelyezésre került.

Köszönjük munkájukat a felmérési és védelmi munkákban résztvevő tagtársainknak:
Bátki Gellért, Csonka Péter, Csonka István, Krúg Tibor, DINPIG.

9. Ragadozómadár-védelem

- Ragadozómadár etetésre az év folyamán 11,6 tonna hús került felkínálásra 2 etető helyen
- 1 új műfészek került kihelyezésre
- Március-május hónapban 29 önkéntessel működött vándorsólyom fészeknél őrzés
- 2 napon kiemelt kígyászölyv felmérést tartottunk a Gerecsében

Ragadozómadár-fajok és fekete gólya megyei állomány adatai 2017-ben:

Rétisas: **3 pár** / 4 fióka
Kerecsensólyom: nem volt ismert költés
Hamvas rétihéja: nem volt ismert költés
Barna kánya: nem volt ismert költés
Parlagi sas: **1 pár** / 2 fióka
Kígyászölyv: **1 pár** / 0 fióka
Uhu: **6 pár** / 5 fióka
Vándorsólyom: **9 pár** / 21 fióka
Fekete gólya: párok száma nem ismert

10. Sasszinkron

Az MME Ragadozómadár-védelmi Szakosztálya és Monitoring Központja a nemzeti park igazgatóságokkal és más civil szervezetekkel együttműködve immáron XV. alkalommal szervezte meg az Országos Sasszinkront, a hazánkban telelő ragadozómadarak éves számlálását. Ehhez az országos felméréshez csatlakozott az egyesületünk is.

Az egy időben történő megfigyelések miatt „sasszinkronnak” nevezett számláláson idén 11 önkéntes felmérőnk vett részt. A megfigyelők érintették a régióink legjelentősebb ismert ragadozómadaras élőhelyeit, ebből következően a lehető legpontosabb képet alkothattunk a területünkön tartózkodó fajokról és ezek egyedszámáról.

Az egyesület által koordinált területen 9 rétisast és további 2 parlagi sast regisztráltunk. Ez az eredmény a korábbi évekhez viszonyítva kifejezetten alacsonynak mondható. Megítélésünk szerint kettő negatív tényezőre vezethető ez vissza. Egyrészt a Duna meglepően magas vízállására, ami még hordalékos is volt. Ennek köszönhetően nehezebben fogja ki a halat a folyó vizéből. Másrészt a felmérés időszakában kevés vízimadár volt a Tatai-Medencében és annak környezetében, ami szintén fontos táplálékbázist nyújt a sasok számára.

A sasok mellett még további 50 példány egyéb ragadozómadár is felmérésre került.

11. Jégtörés Monitoring

A Gerecsében kijelölt, nagymértékben jégtöréses kárt szenvedett mintaterületein 2017-ben 4 helyen zajlott madártani felmérés, 1 helyszínen pedig erdőmonitoring.

12. Nagy aggófű élőhelykezelés

A tatai Fényesmenti-láprét helyi jelentőségű védett természetvédelmi terület, elsősorban a fokozottan védett nagy aggófű (*Senecio umbrosus*) területi megőrzését hivatott biztosítani. E faj hazánk flórájának egyik legritkább növényfaja. A tatai termőhelyen felül csak Lesenceistvádnál fordul elő.

Sárga fészekvirágzatával feltűnő szépségű, nyár derekára akár másfél méteres magasságot is elérő növény. A láprét a nagy aggófű mellett más ritka, védett növényeknek is otthont ad, például a lápi nyúlfarkfünek (*Sesleria uliginosa*).

Az utóbbi években a láprét területe lakópark fejlesztés okán körülbelül 60%-kára redukálódott. A fejlesztéssel nem csak a területvesztés okozott problémát, hanem zárvány területté is vált a termőhely, amely a közutaktól elzáródott, megközelíthetetlenné vált. Ez magával vonzotta a kaszálások elmaradását és a tájidegen kanadai aranyvessző (*Solidago canadensis*) és a kertekből kivadult fehér som (*Cornus alba* var. *sibirica*) térnyerését. Ezen fajok kiszorították az őshonos fajokat, köztük a nagy aggófüvet is.

Az élőhely degradáció megfékezésére 2014-ben a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság Gerecsei Természetvédelmi Tájegysége, a Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület, MME Komárom-Esztergom Megyei Csoport és az ELTE Fűvészkert önkéntesen szerveződött munkatársai évente minimum 2 alkalommal (májusban és október/november hónapokban) elvégzik a kezelési munkákat a terület egyharmadán, a nagy aggófű legfőbb előfordulási területén: a megnőtt somokat mechanikusan a talajszintig visszavágjuk, lekaszáljuk a területet és lehordjuk kézi erővel a szénát, hogy fényhez juttassuk az őshonos célfajokat. A munkaterületet folyamatosan bővítjük a még nem kezelt területekre kiterjedően. Cél a teljes gyepterület kaszálóként való hasznosítása. Sajnos üde gyepeink sok esetben rendszeres beavatkozásra szorulnak, mivel az emberi tájhasználat (pl. kaszálás, legeltetés) háttérbe szorult az elmúlt évtizedekben. A hasznosítás elmaradása kedvez az inváziós fajok meglepedésének és terjedésének is.

A 2018-as esztendőben gépi erővel tervezzük a cserjeirtás megvalósítását a fennmaradó területen, míg a kaszálásokat és kézi erővel történő gyerje visszavágásokat is elvégezzük.

13. Nyitott Kapuk- Rendezvénysorozat, Tatabánya

Egyesületünk idén részt vett a tatabányai Nyitott kapuk, szinte 2 hónapos rendezvénysorozatán. A város már számít a közreműködésünkre.

Tatabányán több, mint 1 évtizedes hagyománya van a Nyitott kapuk elnevezésű, az önkormányzat által koordinált tavaszi bemutatkozó rendezvénysorozatnak. Ebben általában tatabányai szolgáltatók, civil szervezetek és az oktatási intézmények vesznek részt. A program egy lehetőség, hogy egyesületünk munkáját megismerhessék a tatabányai iskolások és óvodások. A Nyitott kapuk április közepétől május végéig tart.

A programban résztvevő önkénteseink: Müller László, Perger Beáta

V. Egyéb program, megjelenés

December 28.-án tartottunk a tagság részére egy vacsorával egybekötött szakmai továbbképzést. Téma volt a MAP felmérés (Magyarország fészkelő madarainak feltérképezése) eddigi tapasztalatainak átbeszélése, a Tatai Vadlúd Sokadalom tapasztalatainak összegzése, valamint az egyesület alapításának 10. évfordulójának méltó megünneplése a 2018-as esztendőben.

Honlapunkra folyamatosan kerülnek fel az egyesületi életet és programokat bemutató információs anyagok. Ezen kívül jól működik a 2011-ben indított vadludsokadalom.hu honlap is, amelyre kizárólag a Tatai Vadlúd Sokadalomról szóló tájékoztató anyagok, képek, videók kerülnek fel. Az egyesületünk megismerését, programjaink népszerűsítését szolgáló molinók és ún. „A” táblák száma folyamatosan emelkedik, amelyeknek egyéb programjainkon, de különösen a Tatai Vadlúd Sokadalmon vesszük nagy hasznát. A népszerű videó megosztó portálra is töltünk fel az egyesületi programokat bemutató rövid, színes kisfilmeket. Idén került beüzemelésre az Öreg-tó medrében felállított webkamera, amely a tavon látható madarakat, főként ludakat hivatott bemutatni.

VI. Gazdálkodási adatok

2017. évi eredmény évi alapján az éves tevékenységünk 4 559 ezer forintos eredményt mutat. Saját tőkénk 2017. év végén 8 441 E Ft volt. Az egyesület vagyona pénzeszközökben (3 790 E Ft), és tárgyi eszközökben (nettó érték: 4 621 E Ft) testesül meg.

Az Alapszabály értelmében az egyesület mindenkor bevételéből 3 %-ot el kell különíteni, amelyet elsősorban pályázati önerő bemutatásához használhat fel. Felhasználásához az elnökség jóváhagyása szükséges. A 2009-2016-es években ebből 650.298 Ft tartalék gyűlt össze, amelyből még felhasználás nem történt. 2017-ben befolyó bevételeink (az adó 1%-a nélkül számítva) 14 822 E Ft-ot tettek ki, amellyel a tartalék összege újabb 444 660 Ft-tal növekedett, ezzel az **elkülöníthető pénzeszköz év végén összesen 1 470 858 Ft volt.**

Az elkülönített pénzeszköz az egyesület bankszámláján és pénztárában rendelkezésre áll.

A **személyi jövedelem adó 1 %-ából** 2016-ban 276 e Ft-ot kaptunk. Ebből az összegből B-típusú madárodukat készítettünk. Ezek részben új helyekre kerültek, részben a már meglévő odu-park leselejtezett odujainak cseréjére lettek felhasználva. Fényképpel ellátott beszámoló a szazvolgy.hu honlapon lesz látható.

2017-ben 222 e Ft-ot kaptunk az adó 1 %-ából. Felhasználásáról az elnökség a későbbiekben dönt.

A gazdálkodás egyéb adatait a „Közhasznú egyszerűsített éves beszámoló” és a „Közhasznúsági jelentés” tartalmazza, amelyet a www.szazvolgy.hu honlapon teszünk közzé.

Baj, 2018. március 21.

SZÁZ VÖLGY
TERMÉSZETVÉDELMI EGYESÜLET
Székhely: 2896 Baj, Dózsa Gy. u. 8
Adószám: 18617601-1-11
1.

Pénzes László
elnök